

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421200946
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5421200946.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XXX, K. T. - X., zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 2.609,36 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 7Csp/7/2021-165 zo dňa 31. mája 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 2.609,36 eur s príslušenstvom titulom spotrebiteľskej zmluvy - Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty zo dňa 27.06.2011, ktorú uzatvorili právny predchodca žalobcu so žalovaný ako spotrebiteľ, a to z dôvodu premlčania nároku žalobcu. Rozsudok odôvodnil tým, že zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty, ako aj na ňu nadväzujúce žiadosti o zvýšenie úverového rámca majú charakter spotrebiteľského úveru, splácanie ktorého bolo dohodnuté v splátkach. V žiadosti o zvýšenie úverového rámca zo dňa 20.06.2016 bol dohodnutý nový úverový rámec vo výške 1.500,- eur s mesačnou splátkou 50,- eur. Splatnosť mesačnej splátky bola v 15. deň kalendárneho mesiaca. Z predloženého výpisu z kreditnej karty vyplýva, že posledná splátka bola realizovaná dňa 15.03.2018. Splátka za mesiac apríl (splatnosť 15.04.2018), ako ani nasledujúce splátky realizované neboli. K ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.08.2018. S poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka podľa názoru súdu prvej inštancie plynie premlčacia lehota za splatný úver odo dňa splatnosti tej nesplatennej splátky, pre ktorú sa zosplatnil celý úver. S poukazom na dátum oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a 3-mesačnú dobu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka takouto splátkou mohla byť len splátka splatná 15.04.2018. Keďže žalovaný nesplatil splátku splatnú 15.04.2018, dňom nasledujúcim, t.j. 16.04.2018, začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota. Táto uplynula dňa 16.04.2021. Žaloba bola súdu doručená dňa 28.07.2021, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie konštatoval, že hmotno-právna námietka žalovaného ohľadom premlčania nároku žalobcu je dôvodná. Keďže už len dôvodne vznesená námietka premlčania zakladá dôvod na zamietnutie žaloby, súd sa ďalej nezaoberal inými skutočnosťami tvrdenými tak žalobcom, ako aj žalovaným. Súd prvej inštancie preto výrokom I. žalobu v plnom rozsahu zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný mal za to, že z § 53 ods. 9 v spojení s § 565 a § 103 OZ je zrejmé, že sú aplikovateľné iba vtedy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. V takom prípade

je potrebné, aby bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesiace so zaplatením určitej splátky a zároveň je dodávateľ povinný dlžníka upozorniť na možnosť zosplatnenia, a to v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko v prejednávanom prípade nebolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté plnenie v splátkach, v dôsledku čoho na vec ani nemožno aplikovať ust. § 565 OZ, ust. § 53 ods. 9 OZ, resp. ani ust. § 103 OZ. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil nárok zo Zmluvy o používaní kreditnej Karty E. a.s. - zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.06.2011 v zmysle zvýšenia úverového rámca zo dňa 17.10.2016 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový rámec vo výške 1.500,00 Eur a na základe ktorej žalovaný čerpal prostredníctvom platobnej karty peňažné prostriedky. Žalobca má za to, že z vykonaných dôkazov v súdnom konaní jednoznačne vyplýva, že v Zmluve absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú ako je to v bežnej spotrebiteľskej úverovej zmluve. V Zmluve bol dohodnutý len predschránený úverový rámec do výšky 1.500,00 Eur (bez ohľadu na to, že štandardná výška mesačnej splátky bola dohodnutá na 50,00 Eur), na čo súd vo svojom napadnutom rozhodnutí neprihliadol a touto skutočnosťou sa už ďalej nezaoberal. Zároveň žalobca poukázal i na to, že posudzovaný spotrebiteľský revolvingový úver je špecifickým bankovým produktom, na základe ktorého žalovaný čerpal peňažné prostriedky, ktoré však bol povinný vrátiť. Ako avšak uviedol i konajúci súd, konečný termín splatnosti revolvingového úveru nebol zmluvne dohodnutý, ako ani konkrétny počet splátok. Žalobca si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať na skutočnosť, že Zmluva bola v spornom prípade uzavretá na dobu neurčitú. Uvedené vyplýva zo žiadosti o zvýšenie úverového rámca, kde je ako doba trvania zmluvy uvedená: doba neurčitá. Žalobca vyslovil názor, že pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom, a to zaslaním výzvy zo dňa 02.08.2018 (označenou ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“), kde žalovaného vyzval na splnenie dlhu v zmysle ust. § 563 OZ. Keďže žalovaný si svoju povinnosť nesplnil a dlžné splatné splátky v dodatočnej lehote neuhradil, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.08.2018 s označením ako „Oznam o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ vypovedal Zmluvu dňom 02.08.2018, pričom dlh sa stal splatným naraz v rozsahu 2.609,36 Eur. Žalobca mal za to, že by si nemohol svoj nárok uplatniť pred tým, ako dlžníka vyzval na plnenie. Žalobca zastáva názor, že premlčacia doba nemohla začať plynúť pred vypovedaním zmluvy, nakoľko žalobcov právo nebolo „actio nata“ a v prípade podania žaloby na príslušný súd pred zaslaním výpovede a ukončením zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným by bola žaloba zamietnutá ako predčasne podaná, nakoľko žalovaný mohol v zmysle uzatvorenej Zmluvy naďalej čerpať finančné prostriedky do výšky úverového limitu a splácať pohľadávku spôsobom dojednaným v Zmluve. Na základe uvedeného považuje žalobca za nesporné, že svoj nárok si mohol s úspechom uplatniť na súde až po ukončení zmluvy, a preto k začatiu plynutia premlčacej doby došlo najskôr dňa 03.08.2018 (deň nasledujúci po vyhotovení výpovede zmluvy). Vzhľadom ku skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť najskôr odo dňa 03.08.2018, s poukazom na to, že žaloba bola na súde podaná dňa 28.07.2021 považoval žalobca za nesporné, že si svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ súd dospel k opačným záverom.

Žalobca ďalej poukázal na § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, podľa ktorých premlčacia doba neplynula v období od: a) 27.03.2020 do 30.04.2020, t. j. spolu 35 dní; b) 19.01.2021 do 28.02.2021, t. j. spolu 41 dní. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - nakoľko súd prvej inštancie na vec opomenul aplikovať vyššie uvedené ustanovenia zákona, ktorý zásadným spôsobom zmenil posúdenia plynutia premlčacej doby. Aplikácia uvedeného zákona však z odôvodnenia nevyplýva, a preto vychádza rozhodnutie súdu prvej inštancie z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel k nesprávnym záverom ohľadom premlčania nároku žalobcu.

3. Žalovaný navrhol v písomnom vyjadrení k odvolaniu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalobca v písomnej replike k vyjadreniu žalovaného zotrval na skutočnostiach uvedených v odvolaní. Žalovaný sa k replike žalobcu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolací súd konštatuje, že spornou je otázka premlčania nároku žalobcu, a teda či súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam ohľadne začatia plynutia premlčacej doby, a či tieto následne správne právne posúdil.

7. Odvolací súd poukazuje na uznesenie sp. zn. 6Cdo/64/2022 zo dňa 28.2.2023 Najvyššieho súdu SR, v ktorom poukázal na ustanovenia § 53 ods. 9, § 103, § 565 OZ a uviedol, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie pohľadávky (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky a 15 a viac dní od upozornenia, ale premlčacia doba sa začína počítat' odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ). Kým ust. § 103 OZ reguluje začiatok plynutia premlčacej doby a nie jej dĺžku, ustanovenie § 53 ods. 9 OZ obmedzuje právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 OZ. Povedané inými slovami, z ustanovenia § 103 OZ vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späťne od splatnosti omeškanej splátky, čo má oporu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo (požadovať okamžité splnenie celého dlhu) vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 OZ vo všeobecnosti začne premlčacia doby plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát. (§ 101 OZ). Veriteľovi ale tým pádom zostanú na uplatnenie svojho práva na súde menej ako celé tri roky všeobecnej premlčacej doby (§ 101 OZ). Na podklade tejto argumentácie dovolací súd dospel k záveru, že je neprípustné, aby ktorémukoľvek veriteľovi plynula premlčacia doba v čase, keď ešte nemôže svoje právo uplatniť žalobou na súde. Opačný prístup by podľa názoru dovolacieho súdu znamenal zásadné porušenie ústavného princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, ale aj porušenie princípu racionálnosti a vnútornej bezrozpornosti všeobecne záväzných noriem v materiálnom právnom štáte. Veriteľ by mal na uplatnenie svojho práva na súde menej ako tri roky, čo je v rozpore s ust. § 101 OZ. Najvyšší súd samozrejme pripúšťa, že je výsostným právom zákonodarcu svojimi aktami zvrchovanej moci stanoviť pre jednotlivé prípady aj kratšiu premlčaciu dobu, avšak zo zmyslu a účelu tak § 103 OZ, ako aj § 53 ods. 9 nemožno takýto zámer zákonodarcu vyvodit'. Preto také hodnotenie nastolenej dovolacej otázky, ktoré vychádza z ústavného princípu právnej istoty, predvídateľnosti práva, ale aj z racionálnosti a vnútornej bezrozpornosti všeobecne záväzných noriem v materiálnom právnom štáte viedlo Najvyšší súd k záveru, v zmysle ktorého aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 OZ v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 OZ a pri premlčaní práva dovolateľa na zaplatenie celej pohľadávky sa pri strate výhody splátok (§ 565 OZ) spravuje začiatok plynutia premlčacej lehoty všeobecným ustanovením § 101 OZ. Veriteľ sa môže po prvý raz domáhať svojho práva na súde prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa s plnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie).

8. Odvolací súd je toho názoru, že uvedené právne názory vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú aplikovateľné aj na posudzovanú vec, a to v rozsahu posúdenia okamihu začatia plynutia premlčacej lehoty. Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom žalobcu, že celý dlh sa mohol najskôr stať splatným až od 03.08.2018, s výnimkou splátok splatných pred uvedeným dátumom, pri ktorých je potrebné premlčanie skúmať osobitne aj s ohľadom na § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. a z nich plynúce zákonné prerušenia plynutia premlčacej lehoty. A teda premlčacia lehota na väčšinu uplatneného nároku mohla prvýkrát začať plynúť 03.08.2018. V zmysle uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie v tejto otázke na tom skutkovom závere, že premlčacia doba uplynula dňa 21.04.2021, tak tento nebol správny. V dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu vecí súd prvej inštancie vec i nesprávne právne posúdil, keď aproboval posúdenie počiatku premlčacej doby za použitia ust. § 103 OZ. V kontexte uvedeného odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti uznesenia a rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Úlohou súdu prvej inštancie bude nanovo posúdiť nárok žalobcu v súlade so závermi vyslovenými odvolacím súdom, pričom zmluvu o vydaní a používaní kreditnej karty vrátane jej dodatkov je potrebné

podrobiť súdnej kontrole, nakoľko ide o spotrebiteľský vzťah. Po doplnení skutkových tvrdení, dôkazov (o aktuálnom stave pohľadávky) a ich preskúmaní nanovo súd prvej inštancie vo veci rozhodne.

8. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§419 CSP) .

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).